

Absztrakt az MDE 2024. március 9-ei szemináriumához

Borsányi Árpád és Cseszneg Péter pszichológusok, az MDE kandidátusai: Sakk és filozófia: egy daseinanalitikus játékelmélet felé

A sakkot mai formájának kialakulása után sok szempontból vizsgálták, például matematikai, döntéselméleti, esztétikai, filozófiai, pszichológiai stb. A sakkjáték láthatóan megmozgatja a gondolkodó ember elméjét, körkörös asszociációkat beindítva; a világ mikro-, illetve makroviszonyulásait viszonylag könnyű beleprojektálni a helyzetbe.

A sakk kihangosítja a döntés szabadságát, összetettségét. Lépéseinknek azonnali következményei is vannak, de a helyzet feltárultságától függően hosszabbtávú hatásokkal is számolnunk kell. Hogyan jelenik meg a szorongás a sakkjátszma közben? Elemezhető-e a sakk alapállása és egy játszma az egzisztenciálék tükrében? Hogyan tudunk autentikus önmagunkká válni döntéseink, stratégiáink, lépéseink által? Szóval kialakítható-e egy daseinanalitikai játékelmélet, illetve segíthet-e a játék, vagy modellezheti-e „kicsiben” a legsajátabb lenni tudás elsajátítását?

Ugyanakkor a különbözőségekre is ki kell térnünk, hiszen a sakk játék, míg életbeli döntéseinknél a saját létünk a tét.

Előadásunkban szeretnénk a sakkot a fentebbi szempontok szerint elkezdni megvizsgálni, néhány gyakorlati sakkpéldával szemléltetni egyes helyzeteket.